

Jean-François Füeg:

“We komen van dezelfde traditie”

Interview: Patrick Vanhoucke en Nathalie Verstrynghe

Vertaling: Kirsten Cornelissen

Foto's: Julie Hendrickx

In april 2009 kregen de openbare bibliotheken van de Franse Gemeenschap van België een nieuw decreet. Op het uitvoeringsbesluit was het wachten tot juli 2011. Onbekend, onbemind? Niet als het van Jean-François Fügé, het immer beminnelijke hoofd van de Service de la lecture publique van de Fédération Wallonie-Bruxelles afhangt. META sprak met hem. Over het nieuwe decreet. Over de verschillen tussen de openbare bibliotheken in de Franse Gemeenschap en in Vlaanderen. Maar ook over de overeenkomsten.

Om te beginnen: er zijn nogal wat verschillen in de organisatie van het openbare-bibliotheekwezen in de Vlaamse en in de Franse Gemeenschap? Bij de Franstalige bibliotheken is het sleutelwoord “lecture publique” (leesbevordering). In Vlaanderen bestaat dat niet zo uitgesproken.

Wat we kunnen zeggen, is dat we van dezelfde traditie komen, namelijk van de wet van 1921, die initiatieven van leesbevordering heeft erkend. En het uiteindelijke decreet van 1978, dat een Vlaams equivalent had dat daarbij aanleunde. We hanteerden een logica van bibliotheken die hun projecten voornamelijk richtten op het leenverkeer, met een — sinds Jules Destrée — grote aandacht voor de begrippen ‘levenslang leren’ en ‘ontwikkeling van de leesvaardigheid’. En trouwens, als we het vanuit een historisch oogpunt bekijken, dan merken we dat alle grote netwerken van leesbevordering zich in Brussel zijn gaan ontwikkelen. In de stad, en echt gerelateerd aan het onderwijs. En daar zien we vandaag de sporen van: de schepen van Bibliotheekvoorziening in Brussel Stad is eveneens schepen van Onderwijs, en geen schepen van Cultuur.

Er is dus inderdaad een sterke traditie die het volk wil doen lezen. Het was minister Jules Destrée die een belangrijke impuls gaf. In Charleroi zijn er grote plakaten met daarop “Pour que le peuple lise”, en daarnaast een trotse Destrée.

Het decreet van 2009 stelt de leesvaardigheid centraal, en meer algemeen de taalontwikkeling in al haar vormen. De openbare bibliotheek wordt dus echt beschouwd als een lokaal instrument om mensen te prikkelen tot meer en beter lezen. Dat wil niet zeggen dat bibliotheken geen boeken meer uitlenen en dat ze enkel dienen voor mensen die niet kunnen lezen. Maar die doelgroep en die aspecten krijgen wel specifieke aandacht.

Voor mij is het heel frappant dat er in werkelijkheid minder verschil is tussen de Franse Gemeenschap en Vlaanderen dan tussen de Franse Gemeenschap en Frankrijk. Juist omdat we uit dezelfde traditie komen. In Frankrijk, daarentegen, verwondert het me erg dat de reflectie over leesbevordering enkel gaat over bezoekersaantallen: “Hoe gaan we het bezoekersaantal verhogen?” Het gaat veel minder over het nut van de dienstverlening.

Een verschil dat we ook opgemerkt hebben, is dat we in de Franstalige openbare bibliotheken bijna geen audiovisuele media aantreffen. Er bestaat wel La Médiathèque.

La Médiathèque is op initiatief van de Franstalige minister van Cultuur in het leven geroepen. Dankzij de mediatheek is er een heel performante en interessante dienst ontstaan, met een

specifiek statuut: het is een vzw, een privaatrechtelijke structuur, maar die 50 procent van haar middelen rechtstreeks van de overheid krijgt en 50 procent aan middelen van haar huurders, namelijk van huurgelden in plaats van uitleengelden. Er is een beleid met een gecentraliseerd aanbod, want alle mediatheken behoren tot hetzelfde geheel, tot dezelfde vzw, en hun fonds wordt gezamenlijk beheerd. Dat fonds was formidabel. Je kon eender waar in Franstalig België een cd van een onbekende Canadese zanger vragen en men vond hem meteen voor je terug.

De mediatheek had een sterke adviesverlenende missie. Deze expertise van de mediatheek zorgde ervoor dat de bibliotheken geen gelijkaardige dienst hebben ontwikkeld. En het feit dat de mediatheek betalend was, terwijl de bibliotheken het principe van kosteloosheid huldigen, of toch iets wat lijkt op kosteloosheid, maakte de wisselwerking moeilijk. Ze zijn onafhankelijk van

“ER IS MINDER VERSCHIL TUSSEN DE FRANSE GEMEENSCHAP EN VLAANDEREN DAN TUSSEN DE FRANSE GEMEENSCHAP EN FRANKRIJK”

elkaar gegroeid. Sinds enkele jaren ondervindt de mediatheek problemen door het downloadgedrag. Het aantal materialen dat wordt uitgeleend en verhuurd is daardoor gedaald. Op een bepaald moment is het besef van een nakend failliet gekomen. De mediatheken hebben toen aan de bibliotheken, maar ook aan culturele centra voorgesteld om hen over te nemen. Een reeks mediatheken is dan inderdaad rechtstreeks overgenomen door bibliotheken.

Zijn de gemeenten in de Franse Gemeenschap verplicht om openbare bibliotheken te hebben?

De bijzonderheid is dat de Grondwet toelaat dat gemeenschappen en gewesten gedeeltelijk fusioneren. Vlamingen hebben die keuze gemaakt om historische redenen, aangezien de gemeenschap hen belangrijker leek dan de regio, terwijl de Franstaligen dat niet hebben gedaan omdat de regio op de eerste plaats kwam en dat er een miljoen Franstaligen in Brussel woonden. Dat maakte de zaken ingewikkelder. De Franse Gemeenschap

heeft niet de bestuurlijke voogdij over haar gemeenten. Daarom heeft men in 1978 in de wet opgenomen dat de gemeenten verplicht zijn om een bibliotheek in te richten, en als ze er geen hebben, dat men dan een regeringscommissaris zal sturen. Die bepaling was natuurlijk een beetje bluf, want er was geen enkele mogelijkheid om die bepaling af te dwingen. Er is dus nooit een regeringscommissaris aan te pas gekomen. En heel wat gemeenten hebben geen bibliotheek ingericht. In de nieuwe wetgeving heeft men die — ietwat ridicule — bepaling geschrapt. Volgens de laatste peilingen hebben 82 procent van de Franstaligen toegang tot een bibliotheek van hun eigen gemeente of van een netwerk van gemeenten. En dat percentage is nog altijd aan het stijgen. En we hebben ook de bibliobussen, die niet in dit percentage zijn verrekend. De bibliobussen doen hun ronde langs eerder landelijke gemeenten. We hebben geen stedelijke bibliobussen, zoals in Leuven.

Toen de Vlaamse bibliotheeksector in 2001 een nieuw decreet kreeg, stond men open voor verbeteringen en veranderingen ervan. Het decreet kwam in overleg met de sector tot stand. Er was alleen de zorg dat bij gebrek aan concrete richtlijnen, de bibliotheek afhankelijker zou worden van de goodwill van de lokale politici. Bij de Franstalige collega's stellen we momenteel een zekere angst vast voor de veranderingen die het nieuwe Franstalige bibliotheekdecreet zal meebrengen. Vanwaar die angst?

Het Franstalige decreet is ook opgesteld in overleg met de bibliothecarissen. Het is een heel proces dat begin 2000 is gestart. Ik denk inderdaad dat de vraagstelling zich overal stelt, in België maar ook in het buitenland: "Hoe gaan bibliotheken evolueren?", "Hoe gaan de bibliotheken de nieuwe verwachtingen van burgers inlossen?". We kenden het Vlaamse decreet, maar ik kan niet zeggen dat het de voornaamste inspiratiebron was. Maar het gaat in dezelfde richting. Tijdens de discussies die we hier in het ministerie hebben gevoerd, waren er trouwens mensen die eerder voorstander waren van een decreet naar het Vlaamse model.

Uiteindelijk hebben we in september 2006 een grote bijeenkomst georganiseerd met bibliothecarissen, waar we ook workshops hebben verzorgd. De centrale vraag was: "Wat willen jullie

in het nieuwe decreet?". Dus het is wel degelijk een decreet dat in overleg met de sector is ontstaan, met de openbare bibliotheken, die voorstellen hebben gedaan.

Het is normaal dat mensen ongerust zijn. In elk veranderingsproces is er een fase van bezorgdheid. Ik heb een presentatie gedaan in Lille met Miek de Kepper (de directeur van LOCUS, nvdr) over de evolutie van de leesbevordering. We hadden Philippe Coenegrachts uitgenodigd, de directeur van de bibliotheek van Luik, de grootste bibliotheek van Franstalig België. Ik heb hem gevraagd hoe hij de verandering heeft ervaren. En hij zei: "In het begin was ik razend." Maar dat is normaal, in een veranderingsproces doorloop je een aantal fasen en één daarvan is dat je verontrust bent. Want je doet een job die je beheerst, die je begrijpt, je bent gewend aan allerlei bijzondere kenmerken ervan. Dan heb je de indruk dat je een kunde moet loslaten die moeilijk op te bouwen is, voor iets dat je vreemd blijft. Dus dat is zeker een aspect; een natuurlijke colère tegenover een veranderingsproces.

We zijn nu enkele jaren verder en ik kan zeggen dat de woede erg is verminderd. We ervaren de verandering niet meer op dezelfde manier, er zijn geen technische vragen meer. Dat stelt gerust. Aan de andere kant zeggen mensen wel: "De vaardigheden die ik heb, daarvan weet ik dat ik ze heb, maar diegene die ik nog moet verwerven, daarvan weet ik niet of het me wel zal lukken." Ook dat speelt mee. Toch hebben we deze onzekerheid kunnen temperen door een breed en daadkrachtig vormingsbeleid. Na vier jaar hebben de mensen dat echt kunnen verwerken. Ze zijn erg tevreden. Neem een Franstalige bibliotheek en je zal zien, bij de meeste is de woede en angst overgewaaid.

Heeft u de indruk dat de bibliothecarissen die nu de school verlaten, zich beter kunnen aanpassen aan de nieuwe manier van werken?

Zij wel, maar hun docenten niet. Dat is toch wel een probleem, want je voelt dat er iets beweegt. Ik geef al twaalf jaar les aan de bibliothecarissen van Henegouwen. Ik heb al wat generaties zien passeren. Er is heel duidelijk een nieuwe generatie die met overgave projecten wil uitwerken rond permanente vorming, alfabetisering, collectief schrijven, ... Dat zijn ook dingen die heel goed werken. Een generatie die voorstellen doet om de toegang tot directe informatie te verbeteren. Je hebt nu een hele generatie van bibliothecarissen die spelen met internet, met Twitter, die echt helemaal mee zijn en mensen helpen aan instantinformatie, op de plaats en op het moment zelf, en ook op afstand. Ik denk dat we een kloof zien met een onderwijsmodel dat gericht blijft op technische capaciteiten.

“82 PROCENT VAN DE FRANSTALIGEN HEBBEN TOEGANG TOT EEN BIBLIOTHEEK VAN HUN EIGEN GEMEENTE OF VAN EEN NETWERK VAN GEMEENTEN. EN DAT PERCENTAGE IS NOG ALTIJD AAN HET STIJGEN.”

Zijn er ook bibliotheken die zich niet willen aansluiten bij een collectieve catalogus?

Ja, om verschillende redenen. Je moet weten dat de collectieve catalogi in het algemeen worden opgebouwd door de samenvoeging van verschillende databases. Het is dus een database voor de hele provincie. Waarom zijn er dan gemeenten die niet meedoen? Er is een puur Belgische reden. Je bent meester in eigen huis, de gemeente is vrij om te doen en te laten wat ze wil. Dat gaat over middeleeuwse argumenten, die de autonomie van de gemeente centraal stellen. In Brussel heb je bijvoorbeeld bibliotheken die hetzelfde bibliotheekstelsel gebruiken als de centrale bibliotheek, maar die omwille van de autonomie toch weigeren. Je hebt ook bibliotheken die een ander bibliotheekstelsel gebruiken dan dat van de centrale bibliotheek, vaak om historische redenen en soms omdat die software wat minder duur is. Er zijn heel wat bibliotheken die gedateerde software

De Vlaamse bibliotheeksector werd in al haar veranderingen lokaal sterk ondersteund door de provinciale steunpunten, VCOB (nu LOCUS en Bibnet) en bij uitbreiding de VVBAD als beroepsvereniging. Wie neemt deze rol op zich in de Franstalige Gemeenschap?

Het decreet noemt ons, de CPCF, het centrum voor leesbevordering van de Franstalige Gemeenschap, eigenaardig genoeg vanuit juridisch oogpunt een steunpunt. Er zijn lokale bibliotheken, provinciale bibliotheken en dan is er een steunpunt, namelijk de overheidsdiensten die verantwoordelijk zijn voor de opleidingen, de begeleiding en de opmaak van de statistieken.

Het andere steunpunt voor de bibliotheken zijn de centrale bibliotheken. Er is er één voor Brussel en één per provincie. Die centrale bibliotheken hebben echt een ondersteunende rol. Het nieuwe decreet laat hen de mogelijkheid om boeken uit te lenen, maar legt geen verplichting op. Ze worden daar ook niet voor gesubsidieerd. Wel moeten ze de andere bibliotheken ondersteunen en de collectieve catalogi beheren, etc. Dus wij doen niet alles. Het werk van de collectieve catalogi ligt echt in handen van de centrale bibliotheken en een hele reeks van initiatieven die daaruit voortvloeien worden betoelaagd door de centrale bibliotheken. Het decreet stuurt aan op een erg dicht netwerk. En dat lukt aardig.

Wat de professionele verenigingen betreft, zijn er twee. Eén is de FIBBC, de interdiocesane federatie van katholieke bibliotheken, die echt verbonden is met de katholieke zuil en die in essentie een sociaal secretariaat is voor katholieke bibliotheken. Ze richten zich vooral op hun netwerk. De andere professionele vereniging is de APBD, de professionele vereniging voor bibliothecarissen en documentalisten.

gebruiken waarmee het moeilijk is om gegevens te exporteren of die niet geschikt zijn voor internetgebruik. In de wetgeving hebben we de overstap naar betere software een duwtje gegeven. We stimuleren de bibliotheken echt om zich aan te sluiten bij de collectieve catalogi. We zeggen hen: "In een netwerk kan je de taken wat verdelen. Iedereen moet niet alles doen. De provincies gaan ermee akkoord om de taak van de catalogus op zich te nemen. Wel, laat hen dat dan doen. Dat gaat jullie niet veel kosten." We proberen dat wat te sturen.

Maar de individuele bibliotheken zeggen: dat is discriminatie.

Dat mogen ze ook zeggen. Dat de provincie op een bepaald moment een keuze maakt en aan de mensen voorstelt om zich aan te sluiten, is een keuze die ook grote investeringen vraagt van de provincie en een belangrijke dienstverlening inhoudt vanwege de provincie. Die keuze is niet van bovenaf opgelegd ter verrijking van de provincie. Nee, er is een openbaar bestuur dat de verantwoordelijkheid op zich neemt ten voordele van andere openbare diensten. Ik zie daarin geen probleem.

Hoe verloopt de samenwerking tussen de bibliotheken en de scholen? In Vlaanderen is er niet echt een geplande of voorziene samenwerking. Dat gebeurt wat naargelang de motivatie van de betrokken partijen. We hebben de indruk dat dit wel anders is in de Franse Gemeenschap.

Ik weet niet of dat echt op een andere manier gebeurt. Het is inderdaad de traditie — maar die vind je ook terug in Vlaanderen, zeker in grote steden als Gent — dat de leesbevordering ten dienste staat van de scholen. Er bestaat een bevoorrechte relatie tussen scholen en bibliotheken. We hebben daar heel hard rond gewerkt. Het decreet zegt er niets over, behalve één ding: "De openbare bibliotheken werken buiten de schoolprogramma's.

Het is hun taak niet om les te geven in plaats van leerkrachten, noch om mee te werken aan het pedagogisch proces.“ Dat wil zeggen dat de bibliotheken geen schoolse missie hebben. Bibliotheken kunnen educatieve activiteiten aanbieden, maar dan buiten het strikte lesprogramma. De bibliothecarissen gaan het verhaal van *De drie musketiers* niet uitleggen aan kinderen, om ze de volgende week daarover te ondervragen, terwijl de leerkracht een sigaret rookt. Zulke situaties kwam je vroeger soms tegen.

De bibliotheek is veel meer opgevat als een plaats waar kinderen het plezier van het lezen kunnen ontdekken. Die missie strookt niet altijd met de verwachtingen van scholen. We hebben daar nu contracten tussen de scholen en de bibliothe-

ken voor opgemaakt, die de wederzijdse inbreng uitklaren. Er is echt nagedacht over wat er samen gedaan kon worden en de manier waarop scholen en bibliotheken samen een project konden oprichten. Zo is er in de bibliotheek van Schaarbeek net een studiezaal ingehuldigd. Er zijn daar veel studenten die thuis geen ruimte hebben om te werken en die daarvoor naar de bibliotheek komen. Langs de andere kant zijn ze in Schaarbeek gaan beseffen dat de studenten hun huiswerk niet maakten in

de bibliotheek. Soms zochten ze documentatie, maar wisten ze niet hoe ze dat moesten doen. Nu is er een medewerker die hen daarbij helpt. Het feit dat iedereen zijn eigen project mag uitvoeren, heeft ook de relatie met de scholen vernieuwd. Maar het decreet of de reglementen van de Franse Gemeenschap formaliseren die samenwerking niet.

Laten we het hebben over het beheer van de collecties. Het organiseren van een afvoerbeleid zal – net zoals in Vlaanderen – een heuse mentaliteitswijziging vereisen. Hoe zal dat aangepakt worden?

Onze collecties hebben een erg lage gebruikscoefficiënt. We hebben 11 miljoen boeken die rechtstreeks toegankelijk zijn en we hebben 11 miljoen uitleningen. We hebben dus grof geschat een gebruikscoefficiënt van 1, of zelfs wat minder.

We veronderstellen dus dat we te veel boeken hebben, vooral omdat er niet genoeg boeken afgevoerd worden. We werken daaraan. In 2005 hebben we een centraal depot aangelegd in Lobbes, tussen Charleroi en La Louvière. Daar staat een groot gebouw waar afgevoerde werken bewaard kunnen worden. De bibliothecarissen selecteren per provincie boeken en sturen die naar Lobbes. In Lobbes worden twee exemplaren van elk boek bijgehouden. De andere krijgen een andere bestemming of worden vernietigd. elf procent van de boeken is in zo'n slechte staat dat men in Lobbes verplicht is om ze te vernietigen. Zelfs als een boek helemaal kapot is, durven bibliotheken het nog niet te vernietigen. Boeken verbranden roept sterke beelden op, maar er is een verschil tussen een exemplaar vernietigen en een heel oeuvre. Ik denk dat het centrale depot wel heel veel aan dit probleem verhelpt. Er is een handboek over het afvoeren van boeken, dat zoveel mogelijk wordt verspreid. De mensen vragen zich soms af: "Ja, maar als ik een zeldzame uitgave, bijv. de eerste James Bond, vernietig, dat kost een fortuin!". Het handboek begeleidt alle etappes en ik denk dat de bibliothecarissen meer en meer beseffen dat het noodzakelijk is om bepaalde boeken uit de rekken te halen.

“DE BIBLIOTHECARISSEN GAAN HET VERHAAL VAN *DE DRIE MUSKETIERS* NIET UITLEGGEN AAN KINDEREN, OM ZE DE VOLGENDE WEEK DAAROVER TE ONDERVRAGEN, TERWIJL DE LEERKRACHT EEN SIGARET ROOKT. ZULKE SITUATIES KWAM JE VROEGER SOMS TEGEN.”

Bovendien voorzien we in het decreet dat bibliotheken minder boeken mogen hebben. De rekken bevatten collecties die niemand ooit heeft ontleend. Dat willen we niet meer. Je kunt niet zeggen aan lokale besturen, die de boeken aankopen: "Jullie gaan de boeken kopen en wij gaan de voorwaarden schep- pen waardoor ze nooit zullen gelezen worden." Dat is absurd. Daarom hebben we het aantal vereiste boeken verlaagd tot 0,65 per inwoner. Daarvan moet de helft minder dan tien jaar oud

zijn. Dat wil dus zeggen dat we elke vijf jaar het aanbod moeten vernieuwen met twintig procent. Dat gaat zo voor de basiscollectie. En ik moet zeggen dat die maatregel relatief goed geaccepteerd wordt.

In Vlaanderen is men volop bezig met het uitbouwen van vraaggerichte collecties en centrale collectievorming. In hoeverre zijn dit onderwerpen waar men in de Franstalige gemeenschap ook werk van wil maken?

Zover zijn we nog niet. Het beleid rond de collecties is in onze ogen echt een voorrecht van de bibliothecaris. Die bouwt zijn collectie op. Uiteraard doet hij dat in functie van de vraag. Wij geven hem de middelen om dat te doen: hij moet niet meer alle codes aanschaffen van de Classification Décimale Universelle en boeken kopen waarvan hij weet dat niemand ze zal lezen. Dus hij heeft meer vrijheid. Maar het blijft wel een competentie van de bibliothecaris, ook al sturen we aan op regionale betrokkenheid. En dat is het idee van de encyclopedische bibliotheken: we willen met deze bibliotheken overleggen welke collecties we zullen opgeven en welke we in de kijker zullen zetten. Dat is een andere benadering. Het idee dat collecties helemaal van buitenaf kunnen komen, daar zijn we nog niet klaar voor.

De nieuwe rol voor bibliotheken gaf in Vlaanderen niet alleen een boost aan de werking en de integratie van het lokale culturele veld. Dit bracht ook een nieuwe golf aan bibliotheekgebouwen teweeg. De inrichting is meer dan vroeger een belangrijk onderwerp geworden. In hoeverre heeft de Franstalige Gemeenschap een vernieuwde aandacht voor bibliotheekgebouwen en -inrichting?

Dat is zeker de tendens. Er zijn bibliotheken gebouwd in samenwerking met bibliothecarissen. Dat is wel een nieuwigheid. Toen men zo'n dertig, veertig jaar geleden een bibliotheek bouwde, dan was er een burgemeester of een schepen die een overeenkomst sloot met een architect. Uiteindelijk was de gebruiker de grote afwezige. Daarover stelde men zich relatief weinig vragen. Vaak werden de bibliothecarissen niet geraadpleegd, want die zouden de architect toch maar lastigvallen. De architecten haalden hun inspiratie elders, vaak in de universitaire en academische bibliotheken. In de Franstalige Gemeenschap is dat heel opvallend. De dingen zijn nu gelukkig geëvolueerd en bibliothecarissen worden steeds meer aan de ontwerptafel uitgenodigd om hun programma toe te lichten. De bibliothecarissen zijn gaan inzien wat ze kunnen bijbrengen. Ze moeten zich niet mengen in technische kwesties of financiële, want daar kennen ze ofwel niets van, ofwel is dat meer een politieke bevoegdheid. Wel hebben ze wat te zeggen over de manier waarop er geleefd zal worden in het gebouw — wat zullen mensen daar doen? Dat kunnen de bibliothecarissen nu veel beter uitleggen. Als je kijkt naar welke bibliotheken recent gebouwd zijn, in Elsene, in Schaarbeek, Virton... Die bibliotheken zijn veel meer opgevat als een verblijfplaats. Het feit dat we er nieuwe bezigheden op nahouden, dat we langer in een bibliotheek vertoeven, dat we internet gebruiken, dat we de krant lezen, houdt een radicale verandering in van onze opvatting van de bibliotheek.

Wanneer worden de eerste beleidsplannen van Franstalige bibliotheken verwacht? Denkt u dat daarin ruimte zal zijn voor samenwerking tussen Franstalige en Nederlandstalige bibliotheken? Bijvoorbeeld in Brussel of langs de taalgrens?

De eerste aanvragen tot erkenning zijn net ingediend. De minister heeft beslist om bepaalde bibliotheken te erkennen. Er is uiteraard samenwerking mogelijk. Het idee van het decreet is om met partners dingen op poten te zetten en om geen dingen te doen die je niet kan. Wanneer je spreekt over Vlaamse

bibliotheken en samenwerkingsverbanden die kunnen plaatsvinden, dan vind ik Vlaamse collecties op de taalgrens een krankzinnig idee. Want je moet die aankopen. Hoe doe je dat? Ofwel ga je een akkoord aan met een Vlaamse boekhandel, dat is het beste, ofwel laat je het toeval meespelen. Bij bibliotheken die een akkoord hebben met een Vlaamse bibliotheek, verlopen de zaken het best. Er zijn in Luik bijv. bibliotheken die samenwerken met Vlaamse bibliotheken. In de provincie Luik zijn er ook veel immersiescholen waar Engels en Nederlands afgewisseld worden. Dus er bestaat wel degelijk iets waarrond valt samen te werken. Als men bijv. een activiteit in het Nederlands wil geven, dan kan een Vlaamse bibliothecaris dat doen. Er zijn echt mogelijkheden tot samenwerking. Het decreet voorziet dat niet expliciet maar elke partnerwerking is welkom. De samenwerking met Vlaanderen stelt bovendien minder problemen dan die met Frankrijk. In Brussel gaat men geen Nederlandstalige boeken kopen. Daar zijn de bibliothecarissen het over eens. Er zijn er maar heel weinig. Handboeken voor het leren van de Nederlandse taal hebben natuurlijk wel zin.

Veel succes en bedankt voor dit interview. ■■

SCANNEN - GEOREFEREREN EN DIGITALISEREN VAN OUDE KAARTEN

IJzerweglaan 48 | 9050 Gent Belgium
 info@aquaterra.be | www.aquaterra.be
 T +32 (0)9 230 55 15 | F +32 (0)9 230 21 10